

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту:

Завідувач кафедри публічного управління,
адміністрування та міжнародної економіки

назва кафедри

професор Т.В. Сокольська

підпис, вчене звання, ініціали, прізвище

«20» листопада 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ПУБЛІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ КНП
«БІЛОЦЕРКІВСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА ЛІКАРНЯ»)

Виконала: Скринська Юлія Миколаївна

прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Керівник: доцент Панасюк Вікторія Іллівна

вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Рецензент: доцент Гаврик Олеся Юріївна

вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Я, Скринська Юлія Миколаївна, засвідчую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023 р.

РЕФЕРАТ

Скринська Юлія Миколаївна «Публічні механізми розвитку системи охорони здоров'я в умовах реформування (за матеріалами КНП «Білоцерківська центральна районна лікарня»)»

В роботі досліджено теоретичні складові механізмів публічного управління у сфері охорони здоров'я; з'ясовано напрями реформування системи охорони здоров'я України; виявлено практичні аспекти діяльності КНП «Білоцерківська центральна районна лікарня»; проведено аналіз практики медичного обслуговування населення КНП «Білоцерківська центральна районна лікарня». Виявлено проблему у з'ясуванні впливу медичної реформи на якість медичного обслуговування населення в КНП «Білоцерківська центральна районна лікарня» та обґрунтування шляхів зростання результативності управління діяльністю медичного закладу.

Практична значущість результатів дослідження полягає розробці перспективних шляхів удосконалення публічних механізмів регулювання системи охорони здоров'я в умовах реформи.

Розроблено рекомендації щодо проведення подальшої реформи в системі охорони здоров'я в умовах децентралізації України, зокрема: запровадження ключових показників ефективності для керівників закладів охорони здоров'я державної та комунальної форм власності; формування ефективної системи моніторингу надання медичних послуг за програмою медичних гарантій; створення умов для можливості застосування міжрегіональних клінічних маршрутів пацієнта при наданні екстреної медичної допомоги; удосконалення електронної системи охорони здоров'я на всіх рівнях; розвиток госпітальних округів.

Кваліфікаційна робота магістра містить 98 сторінок, 6 таблиць, 16 рисунків, список використаних джерел із 69 найменувань.

Ключові слова: механізми публічного управління, сфера охорони здоров'я, медичне обслуговування, медичні послуги, реформування.

ANNOTATION

Skrynska Yuliya Mykolaivna "Public mechanisms for the development of the health care system in the conditions of reform (based on the materials of the Bilotserkiv Central District Hospital)"

The basic concepts of the work examines are the theoretical components of public management mechanisms in the field of health care; directions for reforming the health care system of Ukraine have been clarified; the practical aspects of the activity of the "Bilotserkivska Central District Hospital" KNP were revealed; an analysis of the practice of medical care for the population of the "Bilotserkivska Central District Hospital" KNP was carried out.

A problem has been identified in clarifying the impact of the medical reform on the quality of medical care for the population in the "Bilotserkivska Central District Hospital" and substantiating the ways to increase the effectiveness of the management of the medical institution's activities.

The practical significance of the research results lies in the development of promising ways to improve the public mechanisms of regulation of the health care system in the conditions of the reform.

Recommendations have been developed for further reform of the health care system in the conditions of decentralization of Ukraine, in particular: introduction of key performance indicators for managers of health care institutions of state and communal forms of ownership; formation of an effective system for monitoring the provision of medical services under the medical guarantee program; creation of conditions for the possibility of using interregional clinical patient routes when providing emergency medical care; improvement of the electronic healthcare system at all levels; development of hospital districts.

The master's qualification work contains 98 pages, 6 tables, 16 figures, a list of used sources of 69 titles.

Key words: mechanisms of public management, the sphere of health care, medical care, medical services, reforms.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	6
ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ РЕФОРМИ	10
1.1. Сутність та складові механізмів публічного управління у сфері охорони здоров'я	10
1.2. Напрями реформування системи охорони здоров'я України	17
Висновки до розділу 1.....	31
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ КНП « БІЛОЦЕРКІВСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА ЛІКАРНЯ» В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ	33
2.1. Загальна оцінка діяльності КНП «Білоцерківська центральна районна лікарня»	33
2.2. Аналіз практики медичного обслуговування населення КНП «Білоцерківська центральна районна лікарня»	38
2.3. Вплив медичної реформи на якість медичного обслуговування населення в КНП «Білоцерківська центральна районна лікарня»	45
Висновки до розділу 2.....	54
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ	56
3.1. Удосконалення публічних механізмів регулювання системи охорони здоров'я в умовах реформи.....	56
3.2. Обґрунтування шляхів для зростання результативності управління діяльністю КНП «Білоцерківська центральна районна лікарня»	80
Висновки до розділу 3	86
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	90

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гладун З. С. Концептуальні засади державно-правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я населення. *Медичне право України: проблеми становлення та розвитку*: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 19-20 квітня 2007 р.), Львів. С.73-79.
2. Криничко Л.Р. Розробка кадрового механізму державного управління системою охорони здоров'я. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. №3. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/3_2020/42.pdf (дата звернення 05.06.2023).
3. Надюк З. Механізми державного управління національною системою охорони здоров'я. URL: file:///D:/%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80_%D0%93%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE/%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F_%D0%9E%D1%80%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B94/40.pdf (дата звернення 05.05.2023).
4. Довженко В., Русак П., Золотницька Ю. Інформаційно-аналітичне забезпечення прогнозування і планування соціально-економічного розвитку територій. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 6. С. 79-84
5. Кошова С. П., Михальчук В. М., Радиш Я. Ф. Єдиний медичний простір України – нова парадигма розвитку національної системи охорони здоров'я. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. №9.
6. Галацан О.В. Організаційно-економічний механізм управління охороною здоров'я: автореф. дис.... канд.держ.упр.: 25.00.02. Харків, 2004.20с.
7. Білинська М. М., Петроє О. М. Інституціоналізація публічного управління в Україні: наук.-аналіт. доп. Київ: НАДУ, 2019. 210 с.
8. Задихайло Д. Держава та економічне ринкове середовище: господарсько-правовий аспект. *Вісник Академії правових наук України*. 2005. № 3(42). С. 149–161.
9. Шегедин Я. Ю. Правовий та організаційний механізми реалізації на регіональному рівні державної політики в галузі медсестринства. *Ефективність*

державного управління. 2017. Вип. 2. С. 129-137.

10. Чабан О., Бойко О. Огляд світової практики щодо впровадження медичних інформаційних систем та проблеми створення єдиного медико-інформаційного простору. *Lviv Polytechnic National University Institutional Repository*. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/25505/1/50-365-370.pdf> (дата звернення 01.07.2023).

11. Шегедин Я. Ю. Еволюція концептуальних засад державної політики України в галузі охорони здоров'я: регіональний аспект розвитку медсестринства. *Ефективність державного управління*. 2016. Вип. 1-2(1). С.203-210.

12. Гавриченко Д.Г. Публічні механізми реформування системи охорони здоров'я в Україні. *Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи*: матеріали Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (м.Хмельницький, 11 лютого 2022 р.), Хмельницький, 2022. С. 104-106.

13. Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016. р. №1013-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016-%D1%80#Text> (дата звернення 01.06.2023).

14. Гавриченко Д. Г. Сучасні підходи до реформування публічних механізмів у сфері охорони здоров'я у зарубіжних країнах. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2022. № 1 (75). С. 12-17. URL: http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/1_2022/2.pdf (дата звернення 01.09.2023).

15. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення. Закон України від 19.10.2017 № 2168-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text> (дата звернення 01.09.2023).

16. Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві: Закон України від 7 липня 2011 року №3612-VI. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3612-17#Text> (дата звернення 05.07.2023).

17. Marc Mitchell, & Lena Kan. Digital Technology and the Future of Health Systems. *Health Systems & Reform*. 2019. №5. URL:

звернення 09.09.2023).

18. Vincent R. Okungu, & Diane McIntyre. Does the Informal Sector in Kenya Have Financial Potential to Sustainably Prepay for Health Care? Implications for Financing Universal Health Coverage in Low-Income Settings. *Health Systems & Reform*. 2019. №5. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23288604.2019.1583492> (дата звернення 09.09.2023).

19. Cassels, Andrew. National Health Systems and Policies Unit & Forum on Health Sector Reform. Health sector reform : key issues in less developed countries. World Health Organization. URL: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/59762> (дата звернення 09.02.2022).

20. Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року. Проект Закону України від 07.08.2018 № 9015. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A?an=332> (дата звернення: 09.07.2023).

21. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Розпорядження КМУ від 1 квітня 2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text> (дата звернення: 09.06.2023).

22. Про співробітництво територіальних громад. Закон України від 17 червня 2014 р. № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text> (дата звернення: 09.06.2023).

23. Про добровільне об'єднання територіальних громад. Закон України від 5 лютого 2015 р. № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text> (дата звернення: 09.06.2023).

24. Лехан В. М., Гінзбург В. Г. Порівняльна характеристика моделі Семашка та моделі, започаткованої в рамках реформи. *Економіка системи охорони здоров'я*. 2018. № 4(61). С. 99-105.

25. Kryshtanovych, M., Petrovskyi, P., Khomyshyn, I., Bezena, I., Serdechna, I. Peculiarities of Implementing Governance in the System of Social Security. *Business, Management and Education*. 2020. Vol. 18. №1, pp.142-156.

26. Про схвалення Концепції побудови нової національної системи охорони здоров'я України: проект розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.07.2014 р. Верховна Рада України. URL: <https://www.apteka.ua/article/295842> (дата звернення 16.01.2023).
27. Про схвалення Концепції розвитку системи фінансового забезпечення у сфері охорони здоров'я: розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.09.2013 р. №776-р. Верховна Рада України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/246773163> (дата звернення 16.01.2023).
28. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19 жовтня 2017 року №2168-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19> (дата звернення 16.01.2023).
29. Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості: Закон України від 14 листопада 2017 року № 2206-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2206-19#Text> (дата звернення 16.01.2023).
30. Що змінилося за рік після прийняття закону про медичну реформу. URL: <https://moz.gov.ua/article/reform-plan/scho-zminilosja-za-rik-pislja-prijnjattja-zakonu-pro-medichnu-reformu--> (дата звернення 16.01.2023).
31. Orlova N., Mokhova I., Diegtiar O., Khomutenko O. Methodology of the electronic government evaluation of the european union countries based on taksonometric method. *33rd IBIMA Conference* (Granada, 10-11 April 2019). Granada, Spain. 2019, p. 505-516.
32. Стратегія. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/strategija> (дата звернення 16.01.2023).
33. Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. №471. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/471-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення 16.01.2023).
34. Децентралізація дає можливості URL: https://decentralization.gov.ua/newrayons?area_id=&sort by otg coun&sort by square&sort by population

35. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2020 років. Київ. 2015. 41 с.
36. Солоненко І. М., Толставнов О.К., Торбас О. М. Удосконалення діяльності органів місцевого самоврядування у сфері охорони громадського здоров'я. Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. 2016. № 2-3 (18-19). С. 340-345.
37. Устинов А. В. Розширено перелік платних медичних послуг. Український медичний часопис. 2016. URL:<http://www.umj.com.ua/article/10115> (дата звернення 01.06.2023).
38. Чехун О.В. Надання платних медичних послуг: цивільно-правові аспекти. *Часопис Київського університету права*. 2010. № 2. С. 213-216.
39. Корвецький О., Бондарева Л. Питання реалізації державної політики забезпечення доступності медичної допомоги населенню: стан та перспективи розвитку. *Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. ОРІДУ*. Одеса : ОРІДУ НАДУ. 2016. Вип. 3(51). С. 11-14.
40. Котуза А., Цанько І. Економічна ефективність в охороні здоров'я як інструмент оцінювання досягнутого результату. *Управління закладом охорони здоров'я*. 2017. № 12. С. 35-38.
41. Кужда Т., Галушак М., Галушак О. Форми та механізми демократії участі. Соціально-економічні проблеми і держава. 2021. Вип. 1 (24). С. 15-25. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21ktimdu.pdf> (дата звернення 01.06.2023).
42. Визначено шість опорних закладів охорони здоров'я у Тернопільській області: розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.01.2020. № 23-р. URL: <https://uozter.gov.ua/ua/1653-oporni-zakladi-reformuvannya-galuzi> (дата звернення 01.06.2023).
43. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 05.07.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 30. С. 340.
44. Договір № 4083-Е421-Р000 про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій. URL: <https://nszu.gov.ua/storage/files/43188153-dogovir-43513-dogov-r-4083-e421> (дата звернення 06.06.2023).

45. Проект “EMERGENCY 2020” МОЗ України
[URL:http://oda.gov.te.ua/kremenetska/ua/news/init//119.htm](http://oda.gov.te.ua/kremenetska/ua/news/init//119.htm)
46. Про затвердження Об’єму надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги, що повинен забезпечуватися багатoproфільними лікарнями інтенсивного лікування першого та другого рівня: наказ МОЗ України від 19.10.2018. № 1881. [URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1292-18#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1292-18#Text) (дата звернення 08.06.2023).
47. Деякі питання надання первинної медичної допомоги в умовах воєнного стану. Наказ Міністерства охорони здоров’я України від 17.03.2022 № 496 . <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0496282-22#Text> (дата звернення 01.07.2023).
48. Програма «Доступні ліки». МОЗ. <https://moz.gov.ua/dostupni-liky> (дата звернення 01.07.2023).
49. Liudmyla Antonova, Dmytro Havrychenko, Roman Primush, Vitalii Kropyvnytskyi, Violeta Tohobytska. Modern Aspects of SMART-Management of the Region in the Context of the Development of Public Administration. IJCSNS. *International Journal of Computer Science and Network Security*. 2022. Vol. 22. №5, pp. 469-474.
50. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо невідкладних заходів у сфері охорони здоров’я: Закон України від 20 грудня 2019 року №421-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/421-20#Text> (дата звернення 02.05.2023).
51. Завдання та шляхи реалізації реформи системи охорони здоров’я. Департамент охорони здоров’я Тернопільської обласної державної адміністрації. URL: <https://uofter.gov.ua/ua/363-zavdannya-ta-shlyahi-realizacii-reformuvannya-galuzi> (дата звернення 02.05.2023).
52. З 1 липня в Україні запрацюють центри контролю та профілактики хвороб. Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України. URL: <https://www.phc.org.ua/news/z-1-lipnya-v-ukraini-zapracuyuyut-centri-kontrolyu-ta-profilaktiki-khvorob> (дата звернення 02.05.2023).
53. Грицко Р.Ю., Квасній Л.Г., Грицко О.М. З управління

результативністю роботи медичного закладу в умовах змін. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. Вип 19. Т.2. С. 160-168. <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/download/6956/7214/> (дата звернення 01.06.2023).

54. Yemelyanov, V., & Sokirko, M. Ризики реформи децентралізації та способи їх вирішення. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2020. №10. С.1106-1139.

55. Про офіційно зареєстровані випадки ВІЛ-інфекції, СНІДу та смертей зумовлених СНІДом: оперативна інформація. URL: https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/hiv_aids_statistics_operinfo_2021.12.pdf (дата звернення 05.02.2023).

56. Sytnyk Yosyf, Havrychenko Dmytro, Staverska Tetiana, Primush Roman, Erfan Vitalii. The Main Negative Factors of Military Influence on the Economic Environment of the Region and its Financial and Economic Security. URL: http://paper.ijcsns.org/07_book/202206/20220633.pdf (дата звернення 01.02.2023).

57. Kvitka, S., Borodin, Y., Yemelyanov, V., Moskalets, M., & Zubchenko, V. The principle of subsidiarity and the legal and economic aspects of decentralization in Ukraine. *Political Questions*. 2021. №39(68), pp. 356-368.

58. Звіт Національної служби охорони здоров'я України. URL: <https://nszu.gov.ua/storage/files/zvit-2019.pdf?1613425495> (дата звернення 01.02.2023).

59. Скільки в Україні медиків, лікарень та ФАПів. Слово і діло. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2021/05/25/infografika/suspilstvo/skilky-ukrayini-medykiv-likaren-ta-fapiv> (дата звернення 02.05.2023).

60. Гавриченко Д. Г. Трансформації системи охорони здоров'я в умовах децентралізації України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 3. С. 72–76.

61. Про схвалення Стратегії забезпечення біологічної безпеки та біологічного захисту за принципом “єдине здоров'я” на період до 2025 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. №1416-р. Верховна Рада України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-zabezpechennya->

[biologichnoyi-bezpeki-1416-271119](#) (дата звернення 16.01.2023).

62. Антонова Л. В., Козлова Л. В. Міжнародний досвід регулювання й дотримання етичних норм в сфері охорони здоров'я. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. №4. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1882> (дата звернення 01.02.2023).

63. Додаткова дотація місцевим бюджетам у період воєнного стану – рекомендації експертів. *Децентралізація*. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/15099> (дата звернення 02.05.2022).

64. Уряд спростив механізм здійснення операцій з управління бюджетними коштами. *Децентралізація*. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/15100> (дата звернення 02.05.2023).

65. Кращі практики реагування громад на наслідки пандемії COVID-19 в Україні. Київ: ГО «Інститут миру і порозуміння», 2021 рік. 41 с.

66. Програма медичних гарантій: впровадження в Україні URL: https://moz.gov.ua/uploads/0/3798programa_medicnih_garantij_vprovadzenna_v_ukraini.pdf (дата звернення 01.06.2023).

67. У КОДА визначилися з розподілом лікарень для наступного етапу медичної реформи URL: <https://kyivregion.info/2023/05/01/u-koda-vyznachylsya-z-rozpodilom-likaren-dlya-nastupnogo-etapu-medychnoyi-reformy/> (дата звернення 01.06.2023).

68. Як відбувається контроль якості медичної допомоги в Україні? URL: <https://www.vz.kiev.ua> (дата звернення: 20.10.2023).

69. Борщ В. І. Сучасна парадигма системи управління персоналом закладу охорони здоров'я. *Економіка та управління національним господарством*. 2019. № 1(69). 73-79